

PROLETARIAATIN TAISTELUN PÄÄMÄÄRÄ VALLANKUMOUKSESSAMME

Edellä julkaistussa artikkelissa tov. Martov kajoaa tavattoman tärkeään kysymykseen eli oikeammin sanoen useihin kysymyksiin, jotka koskevat proletariaatin ja sosialidemokratian taistelun päämäärää vallankumouksessamme. Siinä on kajottu näiden kysymysten historiaan puolueessamme, kajottu siihen, mikä suhde niillä on marxilaisuuden perusteisiin ja narodnikkilaisuuteen, kajottu kaikkien suunta-vahteiden katsomuksiin, joita sen johdosta on esitetty,— on kajottu kysymyksen kaikkiin puoliin, mutta ei ole tehty selväksi ainoatakaan niistä. Voidaksemme vastata asiallisesti meidän on kuvattava johdonmukaisesti kysymyksen kaikkia eri puolia.

I

Aloitamme siitä, miten Venäjän sosialidemokratia on käsitellyt tätä kysymystä, minkälainen on ollut tuon käsittelyn historia. Bolshevikit ja menshevikit asettivat tämän kysymyksen vuoden 1905 alussa. Edelliset ratkaisivat sen „määritelmällä”: proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellinen demokraattinen diktatuuri (ks. „Vperjod”¹⁰⁸ № 14 huhtikuun 12 pltä 1905)*. Jälkimmäiset vastustivat jyrkästi tällaista voitokkaan porvarillisen vallankumouksen luokkasisällön määrittelyä. Kolmas, Lontoon (bolshevikkien) edustajakokous, joka pidettiin vuoden 1905 toukokuussa, ja samaan aikaan pidetty menshevikkien Geneven konferenssi esittivät virallisesti puolueen kummankin osan katsomukset. Ja silloin, sen kauden ajanhenkeä vastaavasti,

* Ks. Teokset, 8. osa, ss. 283—293. *Toim.*

puolueen kumpikaan osa ei asettanut päätöslauselmassaan teoreettista, yleistä kysymystä taistelun päämäärästä ja voitollisen vallankumouksen luokkasisällöstä yleensä, vaan kumpikin asetti suppeamman, väliaikaista vallankumoushallitusta koskevan kysymyksen. Bolshevikkien päätöslauselma kuuluu näin: „...Demokraattisen tasavallan toteuttaminen Venäjällä on mahdollista vain voittoisan kansankapinan tuloksena, kapinan, jonka elin on väliaikainen vallankumoushallitus; ...riippuen voimasuhteista ja muista tekijöistä, joita ei voida edeltäpäin tarkasti määritellä, voidaan sallia puolueemme valtuutettujen osallistuminen väliaikaiseen vallankumoushallitukseen säälimättömän taistelun käymiseksi kaikkia vastavallankumouksellisia yrityksiä vastaan ja työväenluokan itsenäisten etujen puolustamiseksi”. Menshevikkien päätöslauselma: „...Sosialidemokratian ei pidä asettaa päämääräkseen vallan valtaamista tai sen jakamista väliaikaisessa hallituksessa, vaan sen on jätävä äärimmäiseksi vallankumoukselliseksi oppositiopuolueeksi”.

Tästä näkyy, että puhtaasti bolshevistisessä edustajakokouksessa bolshevikit itse *eivät sisällyttäneet* viralliseen päätöslauselmaansa mitään sen tapaista „määritelmää” kuin: proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan puhuivat *ainoastaan* siitä, että osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen on sallittua ja että proletariaatin „kutsumuksena” on „esittää johtavaa osaa” (pätöslauselma aseellisesta kapinasta). „Määritelmä”: „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri”, joka esitettiin bolshevistisessä lehdistössä ennen III edustajakokousta, toistetaan tuon edustajakokouksen jälkeen kirjasssa „Kaksi taktiikkaa” *, eikä yhdenkään ihmisen päähän ole pälkähtänyt syyttää bolshevikkeja siitä, etteivät heidän kommentaarionsa ole heidän päätöslauselmiensa mukaisia. Yhdenkään ihmisen päähän ei ole pälkähtänyt vaatia, että poliittista taistelua käyvän joukkopuolueen päätöslauselmien ja voittoisan vallankumouksen luokkasisällön marxilaista määrittelyä koskevien sanamuotojen pitäisi käydä kirjaimelleen yhtein.

Toinen tärkeä historiallisesta katsauksestamme johtuva johtopäätös on tällainen: vuoden 1905 keväällä puolueen molemmat osat asettivat kiistakysymyksen *painopisteen*

* Ks. Teokset, 9. osa, ss. 1—125. *Toim.*

proletariaatin ja yleensä vallankumouksellisten luokkien toimeenpanemaan *vallan valtaamiseen* puuttumatta lainkaan siihen kysymykseen, minkälaiset suhteet tällöin voivat olla tai minkälaiset suhteet tulee olla näiden valtaa valloittavien luokkien välillä. Menshevikit, kuten näimme, torjuvat yhtäläisesti sekä vallan valtaamis- että sen jakamis päämäärän. Bolshevikit puhuvat „proletariaatin johtavasta osuudesta vallankumouksessa” (päättöslauselma aseellisesta kapinasta), siitä, että sosialidemokraattien osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen „on sallittua”, „täydelliseen sosialistiseen kumoukseen pyrkivän... sosialidemokratian riippumattomuuden horjumattomasta suojaamisesta” (päättöslauselma väliaikaisesta vallankumoushallituksesta), talonpoikain vallankumousliikkeen „tukemisesta”, „talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisdemokraattisen sisällön puhdistamisesta kaikenlaisista taantumuksellisista lisäaineksista” sekä siitä, että „on kehitettävä talonpoikain vallankumouksellista tietoisuutta ja vietävä päätökseen heidän demokraattiset vaatimuksensa” (päättöslauselma suhteesta talonpoikaisliikkeeseen). Vuonna 1905 pidetyn bolshevistisen edustajakokouksen päättöslauselmissa ei ole mitään muita „määritelmiä” proletariaatin ja talonpoikaiston välisistä suhteista.

Siirtykäämme tarkastelemaan niitä päättöslauselmaehdotuksia, joita molemmat puolue ryhmät laativat vuotta myöhemmin, Tukholman edustajakokouksen edellä. Yleensä lehdistössä ja muun muassa meidän puolueessammekin nämä ehdotukset unohdetaan varsin usein tai niitä hyljeksitään, mikä on sangen valitettavaa, syystä että niillä on äärettömän suuri merkitys sosialidemokratian taktillisten aatteiden historiassa. Juuri nämä päättöslauselmaehdotukset osoittavat, mitä opetuksia puolueen kumpikin osa ammensi vuoden 1905 loka- ja joulukuun taistelun kokemuksesta.

Bolshevikit kirjoittavat päättöslauselmaehdotuksessa proletariaatin luokkatehtävistä: „...,demokraattisen vallankumouksen kykenee viemään päätökseen vain proletariaatti sillä ehdolla, että se nykyajan yhteiskunnan ainoana loppuun saakka vallankumouksellisena luokkana johtaa mukanaan talonpoikaisjoukot ja tekee poliittisesti tietoiseksi niiden alkuvoimaisen taistelun tilanherrain maanomistusta ja maaorjuudellista valtiota vastaan” (toistettu Lontoon

edustajakokoukselle laaditussa päätöslauselmaehdotuksessa, ks. „Proletari” № 14 maaliskuun 4 pltä 1907 *).

Siis „määritelmä”, jonka bolshevikit itse ovat tässä itselleen valinneet, kuuluu näin: proletariaatti, *joka johtaa mukanaan* talonpoikaistoa. Bolshevikkien päätöslauselmissa ei ole mitään muuta määritelmää, jolla ilmaistaisiin proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen-demokraattisen diktatuurin ajatus. Tätä tosiasiaa ei voida kylliksi korostaa, sillä siihen, että tämä tosiasia unohdetaan tai että siitä vaietaan, perustuu toveri Martovin koko yritys esittää vuoden 1908 joulukuun konferenssissa hyväksytyyn päätöslauselman merkitys aivan väärässä valossa.

Menshevikit sanovat päätöslauselmaehdotuksessaan (julkaistu uudelleen Leninin „Selostuksessa”, ss. 68—70, johon se on lainattu „Partiinnye Izvestijasta”¹⁰⁷), että proletariaatin tehtävänä on „olla porvarillisen vallankumouksen liikkeellepanevana voimana” — huomatkka: ei „johtajana”, ei „ohjaajana”, niinkuin bolshevistisessä päätöslauselmassa sanotaan, vaan liikkeellepanevana voimana! — ja he osoittavat, että proletariaatin tehtäviin kuuluu „tukea joukkopainostuksella niitä porvarillisten demokraattien oppositio-asteleita, jotka eivät ole ristiriidassa ohjelmavaatimustemme kanssa ja jotka saattavat edistää niiden toteuttamista ja muodostua vallankumouksen jatkuvan eteenpäin menon lähtökohdaksi”.

Itse bolshevikkien ja menshevikkien ryhmät ovat siis kiteyttäneet erimielisyyden seuraavaan vastakkainasetteluun: vallankumouksen „johtaja” ja „ohjaaja”, joka „johtaa mukanaan” talonpoikaiston, *tahi* „vallankumouksen liikkeellepaneva voima”, joka „tukee” porvarillisten demokraattien vissejä askelia. Lisäämme vielä, että Tukholman edustajakokouksessa voitolle päässeet menshevikit *luopuivat itse* tästä päätöslauselmaehdotuksestaan bolshevikkien vastalauseista ja vaatimuksista huolimatta. Minkä takia menshevikit sen tekivät,— tähän kysymykseen lukija voi löytää vastauksen, kun hän tutustuu menshevikkien saman päätöslauselmaehdotuksen seuraavaan kohtaan: „proletariaatti voi täyttää tarkoituksenmukaisesti tehtävänsä porvarillisen vallankumouksen liikkeellepanevana voimana vain sitä tietä, että proletariaatti, järjestäytyen itse, vetää

* Ks. Teokset, 12. osa, s. 125. *Toim.*

taistelullaan yhä uusia kaupunkilaisporvariston ja talonpoikaiston kerroksia vallankumoustaisteluun, demokratisoi näiden vaatimuksia, sysää näitä järjestäytymään ja luo siten ehtoja vallankumouksen voitolle”.

Tämä on aivan ilmeisesti puolinen myönnytys bolshevikeille, sillä tässä proletariaattia ei pidetä ainoastaan liikkeellepanevana voimana, vaan ainakin osittain johtajana, koska se „vetää” ja „sysää” talonpoikaista ja kaupunkilaisporvariston uusia kerroksia.

Edelleen. Väli aikaista hallitusta koskevassa kysymyksessä menshevistinen päätöslauselmaehdotus kuuluu näin: „Maassa vallitsevan yleisen vallankumouksellisen nousun oloissa sosialidemokratian on edistettävä kaikkialla työväen edustajain neuvostojen muodostamista, kannustettava muitakin vallankumouksellisen demokratian aineksia muodostamaan samanlaisia elimiä, autettava kaikkien näiden elinten yhteenliittämistä kansan vallankumoustaistelun yleiseksi puolueettomiksi järjestöiksi asettaen niiden ratkaistavaksi ne vallankumouksen yleiskansalliset tehtävät, jotka vallankumous proletariaatin kannalta katsoen voi ja jotka sen täytyy ratkaista nykyhetkellä” (sama lähde, s. 91).

Tämä unohdettu menshevistinen päätöslauselmaehdotus osoittaa selvästi, että vuoden 1905 loka—joulukuun antaman kokemuksen vaikutuksesta menshevikit sotkeutuivat kokonaan ja luovuttivat asemat bolshevikeille. Tosiaankin, sopiiko tuo edellä siteerattu kohta yhteen seuraavien kohtien kanssa, jotka on otettu tuosta samasta ehdotuksesta: „nykyisessä porvarillisessa vallankumouksessa sosialidemokratian ei pidä asettaa tehtäväkseen vallan valtaamista eikä diktaturia” (s. 92)? Tämä jälkimmäinen väite on tuiki periaatteellinen ja toistaa täydelleen (paitsi „vallan jakamista” koskevaa mainintaa) vuoden 1905 päätöslauselman. Mutta se on sovittamattomassa ristiriidassa vuoden 1905 loka—joulukuun kokemuksen kanssa, jonka kokemuksen menshevikit *itse katsovat* proletariaatin ja „*muiden vallankumouksellisen demokratian ainesten*” kaikkien elinten yhdistämiseksi „kansan vallankumoustaistelun yleiseksi puolueettomiksi järjestöiksi”! Sillä kun työväen edustajain neuvostot „yhdistyvät” *samanlaisten* vallankumouksellisen demokratian elinten kanssa puolueettomiksi kansan vallankumoustaistelun järjestöiksi, niin on selvää, että proletariaatti *asettaa* tehtäväkseen „vallan valtaamisen ja

diktatuurin”, *ottaa osaa* tällaiseen valtaamiseen. Päätöslauselma itse sanoo, että vallankumouksen „perustehtävänä” on „riistää valtiolta taantumuksellisen hallituksen käsistä”. Menshevikit, jotka pelkäävät sanaa, kammoksuvat „vallan valtaamista ja diktatuuria”, kieltäytyvät mitä jyrkimmin noista kauheista asioista, *olivat* vuoden 1905 jälkeen *pakotettuja tunnustamaan*, että työväen edustajain neuvostojen „yhdistyminen” muiden „samanlaisten” vallankumouksellisen demokratian elinten kanssa johtuu kiertämättä itse asiain kulusta ja että tällaisen *yhdistymisen* tuloksena ovat „kansan vallankumoustaistelun *yleiset* puolueettomat” (epätarkasti sanottu; olisi pitänyt sanoa: puolueettomat tai puolueidenväliset) „järjestöt”. Tämä *yleinen järjestö* onkin väliaikainen vallankumousohallitus! Menshevikit pelkäsivät käyttää täsmällistä ja suoraa sanaa ja korvasivat sen asian *kuvailulla*. Se ei muuta asiaa. „Kansan vallankumoustaistelun elin”, „joka riistää valtiovallan” vanhalta hallitukselta,— juuri sitä nimitetäänkin väliaikaiseksi vallankumousohallitukseksi.

Ja kun menshevikkien oli pakko ottaa huomioon vuoden 1905 loka—joulukuun antama kokemus ja he sotkeutuivat ja tekivät hairahduksia siinä, niin bolshevikit tekivät johtopäätöksensä suoraan ja selvästi. Väliaikaista hallitusta koskeva bolshevistinen päätöslauselmaehdotus kuuluu: „...tässä avoimessa taistelussa” (vuoden 1905 lopulla) „paikallisen väestön aineksien, jotka kykenivät esiintymään päättäväisesti vanhaa valtaa vastaan (melkein yksinomaisesti proletariaatti ja pikkuporvariston edistykselliset kerrokset), oli välttämättä luotava sellaisia järjestöjä, jotka tosiasiallisesti olivat uuden vallankumouksellisen vallan ituja — työväen edustajain neuvostot Pietarissa, Moskovassa ja muissa kaupungeissa, sotilaiden edustajain neuvostot Vladivostokissa, Krasnojarskissa y.m., rautatieläisten komiteat Siperiassa ja etelässä, talonpoikain komiteat Saratovin läänissä, kaupunkien vallankumousohjelmat Novorossiiskissa ja muissa kaupungeissa ja vihdoinkin valinnalliset maaseutuelimet Kaukasiassa ja Itämerenmaakunnissa” (s. 92). Näiden elinten hajanaisuus ja alkeellisuus oli syynä epäonnistumiseen,— sanotaan edelleen,— ja väliaikainen vallankumousohallitus määritteli „voittoisan kapinan elimeksi”. „Vallankumouksen päätökseen viemiseksi”, jatkaa päätöslauselma, „proletariaatin päivän-

polttavana tehtävänä on nyt edistää yhdessä vallankumouksellisen demokratian kanssa kapinan yhdistämistä ja tämän kapinan yhdistävän, väliaikaisen vallankumouhallituksen muodossa esiintyvän keskuksen luomista". Edelleen toistetaan miltei kirjaimelleen III edustajakokouksen pää-
töslauselma vuodelta 1905.

Nämä esitetyt kohdat, jotka on lainattu kummankin puolueyhmän Tukholman edustajakokouksen edellä laatimista päätöslauselmaehdotuksista, tarjoavat mahdollisuuden asettaa kysymyksen proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisesta diktatuurista konkreettiselle historialliselle pohjalle. Kaikkien, jotka haluavat antaa tähän kysymykseen suoran ja selvän vastauksen, on otettava huomioon se kokemus, jonka antoi vuoden 1905 loppu. Tämän kokemuksen suoranaisten tarkastelemisen vältteleminen ei merkitse vain sitä, että hyljeksitään venäläiselle marxilaiselle kaikkein arvokkainta aineistoa,— se merkitsee enemmän: se merkitsee kiertämättä myös sitä, että joudutaan „koukkuilemaan” määritelmien tulkinnassa, „hämäämään” periaatteellisten erimielisyyksien olemusta ja „liimaillemaan paikkoja” niiden päälle (toveri Martovin onnistuneen sanonnan mukaan), se merkitsee kiertämättä sitä, että „diktatuurin” teorian ja käytännön kysymyksissä joudutaan haparoimaan niin periaatteettomasti, että se voidaan parhaiten tulkita sanonnalla: liike on kaikki kaikessa, päämäärä ei mitään.

Vuoden 1905 lopulla saatu kokemus todisti kiistämättömästi sen, että „yleinen vallankumouksellinen nousu maassa” luo erikoiset „kansan vallankumoustaistelun järjestöt” (menshevistisen sanamuodon mukaan; bolshevistisen sanamuodon mukaan — „uuden vallankumouksellisen vallan ituelimet”). Yhtä kiistämätöntä on sekin, että Venäjän porvarillisen vallankumouksen historiassa nämä elimet loi ensinnäkin proletariaatti ja toiseksi „muut vallankumouksellisen demokratian ainekset”, jota paitsi yksinkertainen tutustuminen yleensä Venäjän ja eritoten Iso-Venäjän väestön kokoonpanoon osoittaa, että talonpoikaisto muodostaa suuren enemmistön näiden muiden ainesten joukossa. Lopuksi, yhtä kiistämätöntä on myöskin näiden paikallisten elinten tai järjestöjen historiallinen yhdistymistendenssi. Ja näistä kiistämättömistä tosiasioista seuraa väistämättä se johtopäätös, että voitokas vallankumous

nykyisellä Venäjällä *ei voi olla* mitään muuta kuin proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattista diktatuuria. Tätä väistämätöntä johtopäätöstä ei voida kiertää muuten kuin „koukkuilulla” ja „liimaillemalla paikkoja” erimielisyyksien päälle! Ellei oteta irrallisina kysymyksen erillisiä osia, ellei keinotekoisesti ja mielivaltaisesti irroiteta kaupunkia maaseudusta ja paikkakuntaa toisesta, ellei *luokkien* diktatuuria koskevaa kysymystä vaihdeta tämän tai tuon *hallituksen* kokoonpanoa koskevaan kysymykseen, sanalla sanoen, jos kysymystä tarkastellaan todella *eheänä kokonaisuutena*, niin kukaan ei voi vuoden 1905 kokemuksen tarjoamalla konkreettisilla esimerkeillä osoittaa, kuinka voittoa vallankumous olisi voinut olla olematta proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria.

Mutta ennen kuin menemme edelleen selitämme ensin loppuun kysymyksen, joka koskee tarkasteltavana olevan „määritelmän” puoluekäsittelyn historiaa. Olemme nähneet, minkälaiset olivat tarkalleen esitettyinä molempien ryhmien katsomukset vuosina 1905 ja 1906. Vuonna 1907, Lontoon edustajakokouksen aattona, menshevikit esittivät ensin yhden päätöslauselmaehdotuksen suhteesta porvarillisiin puolueisiin („Narodnaja Duma”¹⁰⁸, 1907, № 12, 24/III 1907), mutta sitten itse edustajakokouksessa esittivät toisen. Ensimmäisessä ehdotuksessa puhutaan proletariaatin toiminnan „kombinoimisesta” muiden luokkien toiminnan kanssa ja toisessa — muiden luokkien liikehtimisen „käyttämisestä” proletariaatin „päämäärien hyväksi”, proletariaatin harjoittamasta muiden luokkien vission „oppositiohenkisten ja vallankumouksellisten askelten” „tukemisesta” ja „sopimuksista”, joita sosialidemokratia tekee „määrätyissä erillistapauksissa” liberaalisten ja demokraattisten luokkien kanssa.

Bolshevikkien ehdotuksessa, samoin kuin Lontoon edustajakokouksen hyväksymässä päätöslauselmassakin, puhutaan siitä, että sosialidemokratian on „pakotettava ne (narodnikki- eli työpuolueet, jotka „ilmentävät enemmän tai vähemmän täydellisesti talonpoikaiston ja kaupunkien pikkuporvariston laajojen joukkojen etuja ja katsantokantaa”) asettumaan sosialidemokratian puolelle mustasotnia-laisia ja kadetteja vastaan”, ja „tästä johtuvasta yhteisestä toiminnasta”, jonka tulee „palvella vain yhteisen rynnistykseen tarkoituseriä”. Edustajakokouksen päätöslauselmaan,

erotukseksi bolshevikkien päätöslauselmaehdotuksesta, on erään puolalaisen aloitteesta lisätty vielä sanat: „taistelussa vallankumouksen viemiseksi päätökseen”. Tässäkin sai mitä selvimmän vahvistuksensa proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen-demokraattisen diktatuurin ajatus, sillä sellainen diktatuuri on juuri näiden luokkien „yhteistä toimintaa”, luokkien, „jotka ovat vieneet tahi vievät vallankumouksen päätökseen”!

II

Riittää, kun luo yleissilmäyksen puolueen mielipiteitten historiaan kysymyksessä proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista, jotta näkee, kuinka pahasti тов. Martov vahingoitti itseään, kun alkoi puhua koukkuilusta ja päämäärää vailla olevasta liikkeestä. Tosiaankin, ensimmäinen johtopäätös tästä historiasta on se, että bolshevikit itse eivät ole *kertaakaan* liittäneet sen enempää päätöslauselmaehdotuksiinsa kuin päätöslauselmiinsa sanontaa eli „määritelmää”: proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri. Ja siitä huolimatta *yhdenkään ihmisen* päähän ei ole vielä koskaan pälkähtänyt kieltää sitä, että *kaikki* vuosien 1905—1907 bolshevistiset päätöslauselmaehdotukset ja päätöslauselmat rakentuvat *kokonaan* proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatteelle. Olisi naurettavaa kieltää sitä. Sen kieltäminen merkitsee juuri koukkuilua, sitä, että tyhjämpäväisellä sanasaivartelulla hämätään kysymyksen *olemus*. Proletariaatti, „*joka yhdistää mukaansa*” talonpoikaiston joukot,—sanoi Lenin „Kahdessa taktiikassa” („12 vuoden ajalta”, s. 445)*; proletariaatti, „*joka johtaa mukanaan*” talonpoikaiston joukot,—sanotaan bolshevikkien päätöslauselmaehdotuksessa vuonna 1906; proletariaatin ja talonpoikaiston „yhteinen toiminta” „taistelussa demokraattisen vallankumouksen viemiseksi päätökseen”,—sanotaan Lontoon edustajakokouksen päätöslauselmassa. Eikö tosiaan ole ilmeistä, että kaikki nämä sanamuodot sisältävät saman ajatuksen? että tämä ajatus ilmaisee juuri proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria? että „määritelmä”—proletariaatti, *joka nojautuu* talonpoikaistoon,

* Ks. Teokset, 9. osa, s. 85. *Toim.*

sopii täydelleen tuon saman proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin *puitteisiin*?

Toveri Martov yrittää kaikkensa kumotakseen tämän viimeksi mainitun väitteen. Alkaa väittely „*ja*”-sananjohdosta. „*Ja*”-sanaa ei ole, se määritelmä, jossa oli „*ja*”, hylättiin,—huudahtaa toveri Martov,—uskaltakaapa nyt panna tuo „*ja*” Pää-äänenkannattajan allekirjoittamattomiin artikkeleihin! Myöhästyitte, myöhästyitte, parahin toveri Martov: teidän pitäisi kääntyä moisine vaatimuksinnee *koko* vallankumouskauden *kaikkien* bolshevististen äänenkannattajien puoleen, sillä kaikki nämä äänenkannattajat puhuivat aina proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista, ja puhuivat siitä sellaisten päätöslauselmien nojalla, joissa ei ole *tuota* „*ja*”-sanaa. Toveri Martov on hävinnyt sen periaatteellisen kampanjan, jonka hän on nostanut „*ja*”-n johdosta, hän ei ole hävinnyt sitä ainoastaan siksi, että juttu raukeaa liian vanhana, vaan myös siksi, että hänen ylhäisyytensä logiikka johtaa väkisinkin tuohon kohtalokkaaseen „*ja*”-sanaan: *ja* „yhdistäminen”, *ja* „mukanaan johtaminen”, *ja* „yhteinen toiminta”, *ja* „siihen nojautuva”, *ja* „avustamana” (tämä viimeinen sanonta on puolalaisten sosialidemokraattien VI edustajakokouksen päätöslauselmassa ¹⁰⁹).

Mutta kiistiväthän bolshevikit „siihen nojautuva”-sanontaa vastaan, jatkaa tov. Martov periaatteellista väittelyään. Niin kiistivät, mutta eivät siksi, että siinä olisi kielletty proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan siksi, että venäjäksi tämä „määritelmä” ei ole oikein onnistunut. Tavallisesti heikompi nojautuu voimakkaampaan. Bolshevikit voivat täysin hyväksyä kirjaimelleen toistettuna puolalaisten määritelmän: „proletariaatti talonpoikaiston *avustamana*”, vaikka vielä parempi olisi ehkä sanoa: „proletariaatti, joka johtaa mukanaan”. Kaikista näistä sanamuodoista voidaan väitellä, mutta on kerrassaan kummallista tehdä *tällaisesta* kiistasta „periaatteellista väittelyä”. Kun kielletään se, että „siihen nojautuva” sisältyy *yhteisen* toiminnan käsitteeseen, kuten tov. Martov yrittää tehdä, niin se on jo mallinäyte koukkuilemisestä. Kun sanotaan, että „talonpoikaistoon nojautuvan proletariaatin” toimitama vallan valtaaminen merkitsee sitä, että vallan valtaa „proletariaatti *yksin*”, kuten toveri Martovin siteeraamat toverit Dan, Axelrod ja Semjonov sanovat, niin se on luki-

jan naurattamista. Jos me sanomme: Tsherevaniniin, Prokopovitshiin ja kumpp. *nojautuvat* Martov ja Potresov ovat likvidoineet aatteen proletariaatin hegemoniasta vallankumouksessa, niin uskooko meitä kukaan, jos sanomme, että Martov ja Potresov ovat *yksinään, ilman* Tsherevaninia, Prokopovitshia ja kumpp., likvidoineet tuon aatteen?

Ei, toverit, Pää-äänenkannattajan palstoilla käytävää väittelyä ei pidä muuttaa koukkuiluksi. Moisilla keinoilla ei voida kiertää sen eittämättömän perustosiasian tunnustamista, että VSDTP:n enemmistö, muun muassa puolalaiset ja bolshevikit, kannattavat jyrkästi: 1) sitä, että tunnustetaan proletariaatin esittävän vallankumouksessa johtavaa osaa, johtajan osaa, 2) sitä, että taistelun päämääräksi tunnustetaan vallan valtaaminen, minkä proletariaatti suorittaa muiden vallankumouksellisten luokkien avulla, 3) sitä, että ensimmäiselle ja ehkenpä ainoallekin sijalle näiden „apulaisten” joukossa asettuu talonpoikaisto. Ken haluaa käydä väittelyä itse asian olemuksesta, hänen on yritettävä kiistää vaikkapa yksi näistä kolmesta väittämästä. Toveri Martov ei eritellyt niistä olennaisesti ainoatakaan. Toveri Martov unohti sanoa lukijalle, että *kaikkiin* näihin kolmeen väittämään nähden menshevikit ovat puolueen *hylkäämällä* katsantokannalla, että *puolueen hylkäämiin harhaannuksiin* kuuluu juuri menshevismi ja vain menshevismi! Menshevikkien politiikka vallankumouksessa oli juuri päämäärätöntä liikettä ja sen vuoksi kadettipuolueen häilymisistä *riippuvaista* liikettä,— se oli sellaista juuri sen takia, että menshevikit eivät tienneet, pitääkö proletariaatin pyrkiä esittämään johtajan osaa? pitääkö sen pyrkiä vallan valtaamiseen? pitääkö sen ottaa tällöin lukuun joltain määrättyltä luokalta saatava apu? Ellei tätä tiedetä, niin sosialidemokraattien politiikka tulee väistämättä ja kiertämättömästi olemaan harhailevaa, virheellistä, periaatteetonta ja liberaaleista riippuvaista.

Konferenssi ei haudannut „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria” eikä antanut vekseliä, että se jätetään pois puolueen käytöstä, vaan päinvastoin *vahvisti* sen, otti *vielä askelen* sen entistä täydellisempää tunnustamista kohti. Lontoon edustajakokous tunnusti: 1) proletariaatin esittävän „porvarillis-demokraattisen vallankumouksen johtajan” osaa ja 2) proletariaatin ja talonpoikaiston „yhteisen

toiminnan”, jonka tulee „palvella vain yhteisen rynnistyksen tarkoituksena”, ja muun muassa myös toiminnan „vallankumouksen viemiseksi päätökseen”. Jäi enää tunnus-tettavaksi, että taistelun päämääränä nykyisessä vallankumouksessa on proletariaatin ja talonpoikaiston suorittama vallan valtaaminen. Ja konferenssi teki sen määritelmällä: „talonpoikaistoon nojautuvan proletariaatin suorittama vallan valtaaminen”.

Näin sanoessamme me emme lainkaan kiellä emmekä hämää bolshevikkien ja puolalaisten välisiä erimielisyyksiä. Puolalaisilla sosialidemokraateilla on täysi mahdollisuus selittää näitä erimielisyyksiä sekä erillisissä venäjänkielissä julkaisuissaan, bolshevististen sanomalehtien palstoilla että Pää-äänenkannattajassa. Ja puolalaiset sosialidemokraatit ovat jo alkaneet käyttää hyväkseen tätä mahdollisuutta. Jos toveri Martov saavuttaa haluamansa tarkoituksensa, nimittäin sen, että puolalaiset sosialidemokraatit sekaantuvat meidän kiistaamme, niin kaikki tulevat näkemään meidän olevan solidaarisia PSD:n kanssa menshevikkejä vastaan kaikissa peruskysymyksissä, tulevat näkemään, että olemme eri mieltä vain yksityiskohdissa.

III

Mitä tulee Trotskiin, jonka toveri Martov pakotti osallistumaan järjestämäänsä kolmansien henkilöiden väittelyyn, johon ottivat osaa kaikki muut, paitsi sitä, ketä väittely koskee, niin tässä yhteydessä emme voi millään syventyä käsittelemään täydellisesti hänen katsomuksiaan. Se vaatisi laajaa erikoiskirjoitusta. Kosketellessaan Trotskin virheellisiä katsomuksia ja esittäessään irrallisia pätkiä hänen mielipiteistään toveri Martov synnyttää lukijoissa koko joukon väärinkäsityksiä, sillä irralliset pätkät sitaateista eivät selitä, vaan sekoittavat asiaa. Trotskin perusvirhe on se, että hän jättää ottamatta huomioon vallankumouksen porvarillisen luonteen, ettei hänellä ole selvää ajatusta kysymyksessä, joka koskee siirtymistä tästä vallankumouksesta sosialistiseen vallankumoukseen. Tästä perusvirheestä johtuvat ne erilliset virheet, joita tov. Martov *toistaa* esittäessään pari lainausta, joihin hän suhtautuu myönteisesti ja hyväksyvästi. Ettei asia jäisi niin sekavaksi, jollaisena toveri Martov sen esittää, näytämme ainakin sen, miten

vääriä ovat ne Trotskin päätelmät, jotka ovat saaneet osakseen toveri Martovin hyväksymisen. Proletariaatin ja talonpoikaiston liittoutuma „edellyttää, että joko jokin olemassa olevista porvarillisista puolueista valtaa talonpoikaiston tahi että talonpoikaisto luo mahtavan itsenäisen puolueen”. Tämä ilmeisesti ei pidä paikkaansa sen enempää yleisteoreettiselta kuin Venäjän vallankumouksen kokemuksenkaan kannalta. Luokkien „liittoutuma” *ei lainkaan* edellytä tämän taikka tuon mahtavan puolueen olemassa oloa eikä yleensä puolueisuutta. Luokkia koskeva kysymys sekoitetaan tässä puolueita koskevaan kysymykseen. Mainittujen luokkien „liittoutuma” *ei lainkaan* edellytä *sen enempää* sitä, että jokin olemassa olevista porvarillisista puolueista valloittaisi talonpoikaiston, *kuin* sitäkään, että talonpoikaisto loisi mahtavan itsenäisen puolueen! Teoreettisesti tämä on selvää, koska, ensinnäkin, talonpoikaistoa on kovin vaikea järjestää puolueeksi, ja toiseksi, talonpoikaistspuolueiden luominen on porvarillisessa vallankumouksessa erittäin vaikea ja pitkälinen prosessi, niin että „mahtava itsenäinen” puolue saattaa ilmaantua esimerkiksi vasta sitten, kun vallankumous on jo päättymässä. Venäjän vallankumouksen kokemuksesta näkyy niin ikään selvästi se, että proletariaatin ja talonpoikaiston „liittoutumista” on tapahtunut *kymmeniä ja satoja kertoja* mitä erilaisimmissa muodoissa ilman mitään talonpoikaiston „mahtavaa itsenäistä puoluetta”. Tätä liittoutumista toteutettiin silloin, kun oli „yhteistä toimintaa” sanokaamme työväen edustajain neuvoston ja sotilaiden edustajain neuvoston kesken tahi rautatieläisten lakkokomitean taikka talonpoikaisedustajain kanssa j.n.e. Kaikki tuollaiset järjestöt olivat pääasiallisesti *puolueettomia*, ja siitä huolimatta kaikessa tällaisten järjestöjen yhteisessä toiminnassa oli ehdottomasti olemassa *luokkien* „liittoutuma”. Samalla hahmottui, syntyi ja muodostui talonpoikaistspuolue — vuoden 1905 „Talonpoikaistsliiton” ja vuoden 1906 „Työryhmän” muodossa — ja *sitä mukaa*, kun tämä tällainen puolue kasvoi, kehittyi ja itsenäistyi, *luokkien* liittoutuma sai erilaisia muotoja, epämääräisistä ja muotoilemattomista sopimuksista alkaen aina täysin selväpiirteisiin ja muotoiltuihin poliittisiin sopimuksiin saakka. Esimerkiksi ensimmäisen Duuman hajottamisen jälkeen julkaistiin *kolme* allalueteltua kapinakehoitusta: 1) „Armeijalle ja laivastolle”; 2) „Koko Venäjän

talonpoikaistolle”; 3) „Koko kansalle”. Ensimmäisen julistuksen allekirjoittivat sosialidemokraattinen duumaryhmä ja „Työryhmän” komitea. Ilmenikö tässä „yhteisessä toiminnassa” *kahden luokan liittoutuma?* Tietysti ilmeni. Sen kieltäminen merkitsisi nimenomaan koukkuilua tahi laajan tieteellisen „luokkien liittoutuma”-käsitteen muuttamista suppeasti juridiseksi, sanoisinpa miltei notariaaliseksi käsitteeksi. Edelleen, voidaanko kieltää, että tätä yhteistä kapinakutsua, jonka allekirjoittivat työväenluokan ja talonpoikaiston duumaedustajat, seurasi kummankin luokan edustajain yhteinen *toiminta* osittaisissa paikallisissa kapinoissa? Voidaanko kieltää, että yhteinen kehoitus yleiseen kapinaan ja yhteinen osallistuminen paikallisiin ja osittaisiin kapinoihin velvoittaa tekemään sen johtopäätöksen, että oli muodostettava yhteisesti väliaikainen vallankumoushallitus? Tämän kieltäminen merkitsisi koukkuilua ja „hallitus”-käsitteen rajoittamista vain lopullista ja täysin muotoutunutta ilmiötä merkitseväksi, sen seikan unohtamista, että lopullinen ja täysin muotoutunut syntyy aina keskeneräisestä ja muotoutumattomasta.

Edelleen, toisen kapinakehotuksen allekirjoittivat VSDTP:n *Keskuskomitea* (menshevistinen!) sekä Työryhmän komiteaa ja sosialidemokraattista edustajaryhmää lukuunottamatta myös eserräpuolueen Keskuskomitea, Yleisvenäläinen talonpoikaisliitto, Yleisvenäläinen rautatieläisten ja Yleisvenäläinen opettajain liitto, ja kolmannen kapinakehotuksen alla ovat Puolan sosialistisen puolueen sekä Bundin allekirjoitukset ynnä kaikki edellä mainitut allekirjoitukset, kolmea liittoa lukuunottamatta.

Siinä teillä on puolueiden ja puolueettomien järjestöjen muotoutunut poliittinen liittoutuma! Siinä teillä on „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri”, joka *on julistettu* uhkauksena tsarismille, kehoituksena koko kansalle, mutta jota ei ole vielä toteutettu! Ja tuskinpa nykyään löytyy paljokaan sellaisia sosialidemokraatteja, jotka olisivat samaa mieltä vuoden 1906 menshevistisen „*Sotsial-Demokratin*”¹¹⁰, sen 6. numeron kanssa, jossa näistä kehoituksista sanottiin seuraavaa: „Mainitussa tapauksessa puolueemme ei tehnyt muiden vallankumouksellisten puolueiden ja ryhmien kanssa poliittista blokkia, vaan taistelusuhtumuksen, jota olemme aina pitäneet tarkoituksenmukaisena ja välttämättömänä” (vrt. „*Proletari*” № 1, elokuun

21 p:nä 1906 ja № 8, marraskuun 23 p:nä 1906 *). Taistelusuopimusta ei saa asettaa poliittisen liittoutuman vastakohtaksi, sillä se sisältyy tähän jälkimmäiseen käsitteeseen. Poliittista liittoutumaa toteutetaan historian eri ajankohtina milloin „taistelusuopimuksena” kapinaa suoritettaessa, milloin parlamenttisuopimuksena „yhteisestä toiminnasta mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan” y.m.s. Proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aate sai vallankumouksen kulussa tuhansia erilaisia käytännöllisiä ilmaisumuotoja, alkaen veronmaksulakkoon ja talletusten takaisin ottamiseen kehottavan manifestin allekirjoittamisesta (joulukuu 1905) tahi kapinakehotusten allekirjoittamisesta (heinäkuu 1906) ja päätyen äänestyksiin, joita II ja III Duumassa suoritettiin vuosina 1907 ja 1908.

Yhtä väärä on Trotskin toinenkin lausunto, jonka tov. Martov esittää. Ei pidä paikkaansa, että „koko kysymys on siitä, kuka antaa sisällön hallituspolitiikalle, kuka siinä liittää yhteen samanlaatuisen enemmistön” j.n.e. Erikaisen väärä se on silloin, kun tov. Martov esittää sen todistusperusteeksi proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria vastaan. Trotski itse pitää tässä päätelmässään mahdollisena „demokraattisen väestön edustajain osallistumista” „työväenhallitukseen”, s.o. hän pitää mahdollisena proletariaatin ja talonpoikaiston edustajista muodostettua hallitusta. Millä ehdoilla pidetään sallittavana proletariaatin osallistuminen vallankumouksen hallitukseen,— se on eri kysymys, ja on varsin mahdollista, että tässä kysymyksessä bolshevikit ovat eri mieltä ei ainoastaan Trotskin, vaan vieläpä puolalaistenkin sosialidemokraattien kanssa. Mutta kysymys vallankumouksellisten luokkien diktatuurista ei missään tapauksessa rajoitu kysymyksen „enemmistöstä” yhdessä tai toisessa vallankumoushallituksessa eikä kysymyksen niistä ehdoista, joilla voidaan sallia sosialidemokraattien osallistuminen yhteen tai toiseen hallitukseen.

Lopuksi, virheellisin on Trotskin kolmas mielipide, jonka tov. Martov esittää ja joka tuntuu tov. Martovista „oikeudenmukaiselta”: „olkoon, että se (talonpoikaisto) ei teekään tätä („yhdy työväendemokratian komentoon”) sen tietoisemmin kuin se tavallisesti yhtyy porvarilliseen komentoon”. Proletariaatti ei voi rakentaa laskelmiaan

* Ks. Teokset, II. osa, ss. 134—149 ja 291—303. Toim.

talonpoikaiston kehittymättömyyden ja ennakkoluulojen varaan, niinkuin porvarillisen komennon valtiaat tekevät ja joihin he nojautuvat, eikä se voi liioin olettaa sellaista, että vallankumouskaudella talonpoikaisto pysyisi yhtä kehittymättömänä ja passiivisena kuin se on tavallisesti. Venäjän vallankumouksen historian tosiasiat osoittavat, että jo ensimmäinen nousuaalto, vuoden 1905 lopulla, sysää talonpoikaistoa heti sellaisen poliittisen järjestön luomiseen (Yleisvenäläinen talonpoikaisliitto), joka epäilemättä oli erikoisen talonpoikaispuolueen itu. I ja II Duumassa, siitakin huolimatta, että vastavallankumous oli tuhonnut eturivin talonpoikain ensimmäisen polven, talonpoikaisto — nyt ensi kerran yleiskansallisessa mitassa, yleisvenäläisissä vaaleissa — laskee heti perustan „Työryhmälle”, joka on erikoisen talonpoikaispuolueen epäilemätön itu. Epäilemättä näissä alkioissa ja iduissa on vielä paljon epävarmaa, epämääräistä ja horjuvaa, mutta kun vallankumouksen alku synnytti tällaisia poliittisia ryhmityksiä, niin on aivan epäilyksetöntä, että vallankumous, joka on viety sellaiseen „päätökseen” tahi, oikeammin, niin korkealle kehitysasteelle kuin on vallankumouksellinen diktatuuri, luo paremmin muotoutuneen ja voimakkaamman vallankumouksellisen talonpoikaispuolueen. Toiselaisten päätelmien tekeminen merkitsisi samaa kuin sellainen olettaus, että eräät olennaiset elimet voivat aikaihmisellä jäädä kokonsa, muotonsa ja kehitysasteensa puolesta aivan lapsuusasteelle.

Joka tapauksessa toveri Martovin johtopäätös, että konferenssi hyväksyi nimenomaan Trotskin kannan kysymyksessä proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäisistä suhteista taistelussa vallasta, on hämmästyttävässä ristiriidassa tosiasiain kanssa, siinä totta tosiaan yritetään „imeä” *sanasta* irti sellaista, jota konferenssissa ei lainkaan pohdittu, josta siellä ei lainkaan mainittu ja jota ei lainkaan tarkoitettu.

IV

Kautskysta mainitessaan toveri Martov sisällyttää taaskin muutamiin sanoihin niin suuren määrän virheellisyyksiä, että vastataksemme hänelle meidän on oikeastaan pakko kertoa lukijalle miltei kaikki uudestaan alusta asti.

Se on aivan perätöntä, että „monet, muun muassa myös Lenin Kautskyn „Perspektiivit” artikkelin esipuheessa*, kielsivät jyrkästi vallankumouksemme porvarillisen luonteen”, ja yhtä perätöntä on sekin, että Kautsky „julisti, ettei Venäjän vallankumous ole porvarillinen”. Asianlaita oli kokonaan toisin.

Plehanov kääntyi monien kansainvälisen sosialidemokratian edustajain puoleen kysymyksineen, joista 1. kysymyksessä hän tiedusteli Venäjän vallankumouksen „yleistä luonnetta” ja 2:ssa — „socialidemokraattisen puolueen menettelyä porvarillisen demokratian suhteen, joka omalla tavallaan taistelee poliittisen vapauden puolesta”. Siihen, että kysymykset muotoiltiin tällä tavalla, sisältyi jo toveri Plehanovin kaksi virhettä marxilaisuutta vastaan: ensimmäinen virhe on se, että vallankumouksen „yleisluonne” *sen yhteiskunnallis-taloudellisen sisällön* kannalta on sekoitettu vallankumouksen liikkeellepanevia voimia koskevaan kysymykseen. Marxilaiset eivät voi sekoittaa toisiinsa näitä kysymyksiä, he eivät voi edes *välittömästi* johtaa vastausta jälkimmäiseen kysymykseen vastauksesta, joka on annettu edelliseen kysymykseen, tekemättä erikoista konkreettista analyysia. Toinen virhe on se, että kysymys talonpoikaiston osuudesta vallankumouksessamme on sekoitettu kysymykseen yleensä porvarillisen demokratian osuudesta. Tieteellinen käsite „porvarillinen demokratia” sisältää itse asiassa sekä talonpoikaiston että liberaalit, mutta proletariaatin suhtautumisen näihin „porvarillisen demokratian” kahteen eri muunnokseen täytyy kiertämättä olla olemukseltaan erilaista.

Kautsky huomasi heti toveri Plehanovin virheet ja *oikaisi ne* vastauksellaan. Vallankumouksen yhteiskunnallis-taloudellisen sisällön suhteen Kautsky ei edes aikonut kieltää sen porvarillista luonnetta, vaan päinvastoin tunnusti sen suoraan. Tässä sitä koskevat Kautskyn lausunnot, jotka on otettu niistä samoista „Perspektiiveistä”, joita toveri Martov selittää niin peräti väärin:

„Nykyinen vallankumous (Venäjällä) voi johtaa maaseudulla vain vankan talonpoikaiston muodostumiseen maan yksityisomistuksen pohjalla ja siten kaivaa proletariaatin

* Ks. Teokset, 11. osa, ss. 394—400. *Toim.*

ja maalaisväestön omistavan osan välille samanlaisen kuilun, jollainen on jo olemassa Länsi-Euroopassa. Sen tähden ei voida kuvitella sellaista, että Venäjän nykyinen vallankumous johtaisi jo sosialistisen tuotantotavan voimaansaatamiseen, vaikka se tilapäisesti antaisikin hallitusohjat sosialidemokraattien käsiin” (N. Leninin toimittama käännös, s. 31).

Leninin esipuheessa tarkoitetaan juuri tätä kohtaa, kun siinä sanotaan (sama lähde, s. 6): „On turhaa mainitakin Kautskyn olevan *täydellisesti* samaa mieltä niistä *kaikkien* venäläisten sosialidemokraattien perusväittämistä, että talonpoikaisliike on luonteeltaan *epäsosialistista* (N. Leninin kursivointi esipuheessa) ja että sosialismin syntyminen talonpoikaisesta pientuotannosta on mahdotonta j.n.e.”

Toveri Martovin väite, että Lenin kielsi jyrkästi vallankumouksemme porvarillisen luonteen, on aivan totuudenvastainen. Lenin sanoo juuri päinvastoin. Kautsky tunnusti suoraan, että yleisen luonteensa kannalta vallankumouksemme on yhteiskunnallis-taloudellisen sisältönsä puolesta porvarillinen vallankumous.

Plehanovin „ensimmäiseen kysymykseen”, kirjoitti Kautsky samassa artikkelissa, „ei mielestäni voida vastata yksinkertaisesti niin tai näin. Porvarillisten vallankumousten aika, s.o. sellaisten vallankumousten aika, joiden liikkeellepanevana voimana oli porvaristo, on jo ohi, se on ohi Venäjänkin suhteen... Porvaristo ei kuulu Venäjän nykyisen vallankumousliikkeen liikkeellepaneviin voimiin, ja sikäli tätä liikettä ei voida sanoa porvarilliseksi” (s. 29). Lukija näkee, että Kautsky määrittelee tässä täysin selvästi, mistä on kysymys,— hän puhuu aivan selvästi porvarillisesta vallankumouksesta *ei* sen yhteiskunnallis-taloudellisen sisällön kannalta, *vaan* sellaisen vallankumouksen mielessä, „jonka liikkeellepanevana voimana on porvaristo”.

Edelleen. Plehanovin toisen virheen Kautsky oikaisi siten, että veti selvän ja tarkan rajan „liberaalisen” ja talonpoikaisen porvarillisen demokratian välille. Kautsky tunnusti, että „Venäjän sosialidemokratian vallankumouksellinen voima on teollisuusproletariaatin ja talonpoikaiston etujen yhteisyydessä”, että „Venäjällä me emme voi nyt päästä voitolle ilman talonpoikia” (s. 31). On mielenkiintoista panna merkille — sen „*ja*”:ta koskevan vähemmän mielen-

kiintoisen kysymyksen johdosta, joka on toveri Martovin periaatteellisen väittelyn sisältönä,— että tuossa samassa kirjoituksessaan, s.o. vuonna 1906, Kautsky käyttää *samalla sivulla* sekä sanontaa „*nojautua*” („mihin luokkaan Venäjän proletariaatti voi nojautua?”) että sanontaa: „*proletariaatin liiton muiden luokkien kanssa* vallankumoustaistelussa täytyy pohjautua ennen kaikkea taloudellisten etujen yhteisyyteen” (s. 30).

Eiköhän toveri Martov ryhdy syyttämään K. Kautskya siitä, että tämä vuonna 1906, aavistaen etukäteen, että vuonna 1908 pidetään VSDTP:n joulukuun konferenssi, otti tehtäväkseen „lyödä lukijat ällikällä”, „hämätä” bolshevikien ja puolalaisten sosialidemokraattien väliset ristiriidat ja „liimailla paikkoja” niiden päälle, „koukkuilla” j.n.e.?

Huomautamme, että puolustaessaan ajatusta proletariaatin ja talonpoikaiston liitosta Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa Kautsky ei itse asiassa esitä mitään „uutta” aatetta, vaan kulkee kokonaan Marxin ja Engelsin jälkiä. Marx kirjoitti vuonna 1848 „Uudessa Reinin Lehdessä”¹¹¹: „Suurporvaristo, joka oli vastavallankumouksellista aivan alusta saakka,— kysymys on Saksan porvaristosta vuoden 1848 maaliskuun 18 päivän jälkeen,— teki puolustus- ja hyökkäyssopimuksen taantumuksen kanssa, teki sen pelosta kansan edessä, s.o. työläisten ja demokraattisen porvariston edessä” (ks. Mehringin julkaisemien Marxin koottujen teosten kolmatta osaa: venäjäksi on ilmestynyt vasta kaksi osaa). „Vuoden 1848 vallankumous Saksassa”, kirjoitti Marx heinäkuun 29 p:nä 1848, „on vain parodia vuoden 1789 Ranskan vallankumouksesta. ...Vuoden 1789 ranskalainen porvaristo ei jättänyt hetkeksikään liittolaisiaan, talonpoikia... Vuoden 1848 saksalainen porvaristo pettää vähäisintäkään omantunnon tuskaa tuntematta talonpojat...”

Marx asettaa tässä selvästi *porvarilliseen* vallankumoukseen suhtautumisen kannalta vastakkain vastavallankumouksellisen porvariston, joka on liitossa taantumuksen kanssa, ja työväenluokan ynnä demokraattisen porvariston, s.o. etupäässä talonpoikaiston. Eikä pidä luulla, että tämä katsomus olisi selitettävissä sillä, että Marxin sosialistinen maailmankatsomus olisi tuohon aikaan ollut vajavainen. 44 vuotta myöhemmin, vuonna 1892, Engels kirjoitti

artikkelissaan „Historiallisesta materialismista” („Neue Zeit” *, XI, I nide; venäjäksi julkaistu kokoelmassa „Historiallinen materialismi”): „...,kaikissa kolmessa suuressa porvarillisessa vallankumouksessa” (uskonpuhdistus ja XVI vuosisadan talonpoikaissota Saksassa, XVII vuosisadan vallankumous Englannissa ja Ranskan vallankumous XVIII vuosisadalla) „taisteluarmeijana olivat talonpojat... Vain talonpoikaiston” (yeomanry — Englannin vallankumouksessa) „ja kaupunkien köyhälistöaineksen asioihinpuuttumisen ansiosta taistelu vietiin lopulliseen ratkaisuunsa asti ja Kaarle I joutui mestauslavalle” ¹¹².

Venäjän porvarillisen vallankumouksen erikoisuutena on siis vain se, että XVI, XVII ja XVIII vuosisadalla toisella tilalla olleen kaupunkien köyhälistöaineksen asemesta XX vuosisadalla astuu ensi tilalle proletariaatti.

V

Tehkäämme yhteenveto. Toveri Martov on kajonnut erittäin tärkeään kysymykseen, joka ansaitsee mitä perinpohjaisinta pohdintaa puolueen Pää-äänenkannattajan palstoilla. Mutta tähän kysymykseen ei saa „kajota”, vaan sitä on käsiteltävä asiallisesti, nojautumalla ei ainoastaan Marxin ja Engelsin oppiin, vaan myöskin Venäjän vallankumouksen kokemuksiin vuosilta 1905—1907.

Sellainen ajatus, että proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellinen diktatuuri merkitsee sosialidemokratian joutumista narodnikkilaisuuden vangiksi, panee vain hymyilemään. Näin ajattelevien quasi **-marxilaisten olisi syytettävä narodnikkilaisuuden vangeiksi joutumisesta ensi kädessä Kautskya, Marxia ja Engelsiä. Kaikissa suurissa porvarillisissa vallankumouksissa on ratkaisevan voiton voinut saavuttaa vain (enemmän tai vähemmän kehittynyt) proletariaatti liitossa talonpoikaiston kanssa, ja sama on porvarillisen vallankumouksen voiton ehtona Venäjälläkin. Vuosien 1905—1907 kokemus vahvisti *jokaisella* suurella tapahtumain käänteellä *käytännöllisesti* sen, että tämä totuus pitää paikkansa, sillä itse asiassa kaikki ratkaisevat esiintymiset, niin „taistelu”- kuin parlamenttiesiintymisetkin,

* — „Uusi Aika”. Toim.

** — vale. Toim.

olivat nimenomaan proletariaatin ja talonpoikaiston „yhteistä toimintaa”.

Puolueemme on vankasti sillä katsantokannalla, että proletariaatin tehtävänä on esittää *johtajan osaa* porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa, että vallankumouksen päätökseen viemiseksi tarvitaan välttämättä proletariaatin ja talonpoikaiston *yhteistä toimintaa*, että voitto on mahdoton, elleivät vallankumoukselliset luokat *valloita poliittista valtaa*. Näistä totuuksista luopuminen tuomitsee sosialidemokraatit väistämättä horjumaan, „liikehtimään ilman päämäärää”, propagoimaan aika ajoin tehtäviä periaatteettomia sopimuksia, ja käytännössä se merkitsee juuri kadettien vangiksi joutumista, s.o. työväenluokan riippuvaisuutta vastavallankumouksellisesta liberaalimonarkistisesta porvaristosta.

„Sotsial-Demokrat” №№ 3 ja 4,
maaliskuun 9 (22) ja maaliskuun 21
(huhtikuun 3) pnä 1909
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehdessä
tekstin mukaan